

La democràcia més enllà de les urnes

1. Més enllà de les urnes

© PABLO TOSCO

© OXFAM INTERMÓN

© PABLO TOSCO

Activitats

1. Què estan fent les persones de les fotografies?

.....

2. Per què creus que ho fan?

.....

3. Què tenen en comú totes aquestes accions?

.....

Participar

Significa intervenir activament en el disseny i en la gestió del benestar comú, significa sortir dels interessos i els projectes personals per assumir projectes col·lectius i treballar-hi amb interès, responsabilitat, dedicació i coherència.

4. I tu, com participes?

A casa	
A l'escola	
Amb el grup d'amics i amigues	
En el temps lliure	
Al teu barri, a la teva localitat	

5. D'aquestes activitats, en quina participes de manera voluntària?

.....

6. Per què creus que és important fer-ho en cadascun dels casos anteriors?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Una decisió difícil

Des de fa dos anys, l'Omar juga a l'equip de bàsquet del barri. Aquesta temporada han pujat de categoria. Dins de l'equip, l'Omar és una peça clau i l'entrenador confia en ell. Ja són al final de la lliga i han de defensar la permanència.

Fa temps que l'Omar té planejada una excursió amb els amics del col·legi on anava abans, però l'excursió és dissabte, i cada dissabte al matí es fa l'entrenament previ al partit de la tarda. L'Omar té dubtes.

Activitats

7. Es presenta cap problema en aquesta situació? Qui o quines persones el tenen? Quin és exactament el problema de cadascú?

8. Quines alternatives té l'Omar? (Imagina totes les que puguis)

9. Quines són les conseqüències de les diverses alternatives?

10. Com a activitat final, caldria discutir i arribar a consensuar amb el grup quina seria la millor opció.

3. Avui escollim delegat o delegada

Som a la classe de 4t d'ESO de l'institut i, com en tots els inicis de curs, arriba el moment d'escollir un delegat o delegada. Entre tota la classe es fa, durant l'hora de la tutoria, una llista de les característiques que hauria de tenir qui representi el grup.

Després de la reflexió, arriba l'hora de les candidatures. L'Aída, en Jaime i l'Enrique decideixen presentar-se.

Aída: és l'alumna amb millor currículum de tot el curs de 4t d'ESO, però no és una persona gaire dialogant i sempre ha estat difícil treballar amb ella en grup.

Jaime: ha arribat enguany a l'institut a causa d'un canvi de domicili. Encara no ha fet amics, però ràpidament ha començat a participar en la vida del barri.

Enrique: és força popular entre els nois i noies de l'institut, però té un

caràcter fort que a vegades l'ha dut a enfrontaments verbals amb altres persones.

Després de les votacions, l'Enrique surt escollit com a delegat.

Activitats

11. Què opines sobre el resultat de l'elecció?

12. S'han respectat els acords del grup? Creus que aquests acords són importants?

13. Entre les paperetes n'hi ha alguna en blanc. Què en penses?

14. Per què és important saber escollir les persones que ens representen?

4. Què són les eleccions?

“Les eleccions són el procediment mitjançant el qual els ciutadans i ciutadanes escollim les persones que ens representen per exercir el poder polític”.

Però... com funciona aquest procés?

Els partits polítics i les coalicions són els encarregats de presentar unes llistes tancades amb els candidats i candidates que es presenten a cadascuna de les circumscripcions electorals. El repartiment d'escons varia segons l'àmbit territorial al qual ens referim, i afavoreix clarament les províncies menys poblades.

Més informació a: www.infoelectoral.mir.es

Mitjançant diverses estratègies de comunicació, els partits difonen durant la campanya electoral el seu programa, en el qual es troben resumides les seves propostes de govern.

Després de la campanya arriba la jornada electoral i, posteriorment, el moment del recompte de vots.

Activitats

- 15.** Observa els resultats de les eleccions generals al Congrés dels Diputats de novembre del 2011 i fixa't en la relació entre el nombre de vots i el d'escons. Després, calcula quants vots necessita un partit per obtenir un escó.

Eleccions al Congrés novembre 2011

Cens: 35.779.491 · Votants: 24.666.441 (68,94%) · Nuls: 317.555 (1,29%)
Vàlids: 24.348.886 (98,71%) · En blanc: 336.823 (1,37%)

Candidatura	Vots	%	Escons
PP – PARTIT POPULAR	10.866.566	44,63%	186
PSOE – PARTIT SOCIALISTA OBRER ESPANYOL	7.003.511	28,76%	110
IU-LV – ESQUERRA UNIDA-ELS VERDS: L'ESQUERRA PLURAL	1.686.040	6,92%	11
UPyD – UNIÓ, PROGRÉS I DEMOCRÀCIA	1.143.225	4,70%	5
CiU – CONVERGÈNCIA I UNIÓ	1.015.691	4,17%	16
AMAIUR – AMAIUR	334.498	1,37%	7
EAJ-PNV – EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIT NACIONALISTA BASC	324.317	1,33%	5
ESQUERRA – ESQUERRA REPUBLICANA	256.985	1,06%	3
EQUO – EQUO	216.748	0,89%	0
BNG – BLOC NACIONALISTA GALLEC	184.037	0,76%	2
CC-NC-PNC – COALICIÓ CANÀRIA-NOVA CANÀRIES	143.881	0,59%	2
COMPROMÍS-Q – BLOC-INICIATIVA-VERDS-EQUO-COALICIÓ COMPROMÍS	125.306	0,51%	1
PACMA – PARTIT ANIMALISTA CONTRA EL MALTRACTAMENT ANIMAL	102.144	0,42%	0
FAC – FÒRUM DE CIUTADANS	99.473	0,41%	1
Eb – ESCONS EN BLANC	97.673	0,40%	0
PA – PARTIT ANDALUSISTA	76.999	0,32%	0
PxC – PLATAFORMA PER CATALUNYA	59.949	0,25%	0
P.R.C. – PARTIT REGIONALISTA DE CANTÀBRIA	44.010	0,18%	0
GBAI – GEROA BAI	42.415	0,17%	1
Altres	185.122	0,75%	0
TOTAL			350

Activitats

16. La llei D'Hondt

Per calcular quants candidats escollits corresponen a cada partit segons la quantitat de vots, es fa servir un sistema proporcional que rep el nom de llei D'Hondt i que afavoreix els partits més grans i més votats.

Però per poder participar en el repartiment d'escons cal rebre com a mínim el 3% dels vots vàlids emesos a la circumscripció. Les candidatures que obtinguin un percentatge menor de vots no es tenen en compte.

Segons aquesta llei, el nombre de vots obtinguts per cada partit es divideix entre 1, 2, 3, etc., fins arribar al nombre de diputats que cal escollir en cada circumscripció. Els quocients resultants s'ordenen de més gran a més petit i són escollits els més alts.

Exemple:

Imaginem-nos els resultats de les eleccions generals a la província de Palència, a la qual corresponen tres diputats:

**Palència,
Eleccions al Congrés novembre 2011**

Divisió	PP	PSOE	IUCL
1	58.759	33.328	6.259
2	29.379	16.664	3.129
3	19.586	11.109	2.086
Escons	2	1	0

5. Els joves passen de la política?

En les nostres societats, una de les formes de participació política és votar.

Formalment, cada quatre anys votem a les eleccions (municipals, autonòmiques o estatals) per tal d'escollir els nostres representants en les diverses assemblees legislatives. Aquests representants prendran decisions importants en nom nostre, que poden tenir conseqüències positives o negatives per a la nostra societat. Participar a les eleccions és un dret que tenim com a ciutadans i ciutadanes, però també és un deure. No obstant això, no tothom està d'acord en la utilitat del vot. Us proposem un debat-joc de rol sobre aquest tema sota el lema:

Qui no vota s'equivoca?

Activitats

17. Per mitjà d'un debat ordenat i participatiu, exposeu els arguments del vostre grup, dialogueu amb la resta de companys i companyes, i responeu la pregunta del debat de manera raonada.

Grup 1

Sou un grup de nois i noies compromesos políticament amb un partit majoritari que defensa el deure d'anar a votar. Teniu clara la vostra opció de vot.

Grup 2

Sou un grup de nois i noies que donen suport a un partit minoritari, al qual penseu votar, però us diuen que el vostre vot no és útil perquè, o bé aquest partit no obtindrà prou vots per tenir representació, o bé obtindrà molt pocs diputats.

Grup 3

Sou un grup de nois i noies que defensen l'abstenció perquè no esteu d'acord amb l'actual funcionament del sistema de partits per la seva limitada capacitat de participació i de diàleg.

A més, creieu que l'autèntica democràcia s'ha d'aconseguir més enllà d'anar a votar.

Penseu que cal estar present en els moviments socials (ecologistes, feministes, associacions de veïns, ONG, etc.), ja que són els únics que plantegen accions concretes per aconseguir transformacions socials.

Grup 4

Sou un grup de nois i noies que defensen l'abstenció perquè a vosaltres ni us va ni us ve. Us estimeu més "passar" perquè no confieu en absolut en els polítics ni en la política (que només beneficia els que en viuen). Creieu que només vosaltres sou capaços i capaces de resoldre els vostres problemes.

6. I tu, com pots participar?

Activitats

18. Després de fer totes aquestes activitats, i sabent molt millor què significa participar, et proposem que recuperis el requadre que apareixia en l'exercici inicial i que intentis emplenar-lo amb aquelles activitats que no fas i que creus que podries fer. Explica, també, com duent-les a terme col·labores amb el benestar comú.

A casa	
A l'escola	
Amb el grup d'amics i amigues	
En el temps lliure	
Al teu barri, a la teva localitat	